

تعیین سازوکارهای منطبق با نهادهای ضدپولشویی از دیدگاه حسابداران حرفه‌ای

■ جمشید لک^۱

■ محمدرضا پورعلی^۲

■ رضا فلاح^۳

■ مهدی مران جوری^۴

چکیده:

هدف پژوهش حاضر، تعیین سازوکارهای منطبق با نهادهای ضد پولشویی از دیدگاه حسابداران حرفه‌ای می‌باشد. پژوهش حاضر بر مبنای هدف، از نوع کاربردی و از نقطه نظر روش استنتاج، از نوع توصیفی-استنباطی می‌باشد. نمونه آماری شامل ۹۷ نفر از حسابرسان سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشند که شامل کلیه شرکا، مدیران و سرپرستان حسابرسی هستند. برای تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از پرسشنامه در قسمت توصیفی از نرم‌افزار SPSS و در قسمت استنباطی از نرم‌افزار PLS استفاده شده است. نتایج نشان داد که تأثیر متغیرهای آموزش و شایستگی، اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی و هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان مثبت و تأثیر ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده بر آنها منفی و عکس بوده است. از منظر حسابداران، نهادهای مربوطه از طریق صرف هزینه بیشتر برای سازماندهی رویدادها می‌توانند جزئیات قوانین ضد پولشویی و ارتباط آن‌ها را برای متخصصان شرکت توضیح دهند؛ همچنین رعایت الزامات قوانین ضد پولشویی و شفافیت مالی زمان بر خواهد بود. در خصوص تأثیرگذاری اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی نیز باید عنوان داشت که بر مبنای تفسیر نتایج از دیدگاه حسابداران، قوانین فعلی مبارزه با پولشویی به منظور جلوگیری از فعالیت‌های پولشویی کافی نیست و دولت باید قوانین بسیار سخت‌گیرانه‌تری را برای مبارزه با پولشویی اجرا کند.

واژه‌های کلیدی: پولشویی، آموزش و شایستگی، نهادهای ضد پولشویی، شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان.

۱.. دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاداسلامی، چالوس، ایران.

۲.. دانشیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران. (نویسنده مسئول)،
pourali@iauc.ac.ir

۳.. استادیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاداسلامی، چالوس، ایران.

۴.. استادیار حسابداری، گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاداسلامی، چالوس، ایران.

مقدمه

پولشویی را می‌توان به عنوان ادغام وجوهی که از راه‌های غیرقانونی به دست می‌آید، تعریف کرد که به عنوان پول کثیف نیز شناخته می‌شود و در اقتصاد قانونی که عمدتاً از پول پاک تشکیل شده است، صورت می‌گیرد (سی، ۲۰۲۳). "پولشویی" و "تأمین مالی تروریسم" در حقیقت، "جرائم سازمان یافته‌ای" هستند که به عنوان یکی از عوامل مهم به چالش کشیدن یکپارچگی سیستم مالی در سراسر جهان تلقی می‌شوند. این فرایند یک پدیده جهانی است که ثبات سیاسی و اقتصادی کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و نوظهور را تضعیف می‌کند. پولشویی همیشه توسط وجوه غیرقانونی به دست آمده از جنایت اصلی پشتیبانی می‌شود (اکرم و همکاران^۱، ۲۰۲۱). جرائم پولشویی که فراتر از فرار مالیاتی است شامل قاچاق مواد مخدر و انسان، تقلب در تجارت و بیمه، فحشا، انواع جرائم غیرقانونی با انگیزه سود ناشی از بانک‌ها، اوراق بهادار، قاچاق اسلحه، قمار، اخاذی و تروریسم می‌شود. به این ترتیب، ماهیت پیچیده پولشویی برای سازمان‌های مجری قانون و مقامات مربوطه در تعقیب جرائم پولشویی چالش برانگیز شده است. افرادی که پولشویی می‌کنند در حقیقت افراد حرفه‌ای مانند حسابداران و وکلّا را برای تسهیل فعالیت‌های خود انتخاب می‌کنند زیرا در مقایسه با مؤسسات مالی مقررات کمتری دارد. پولشویی در هر مقیاسی را می‌توان با مشارکت متخصصان انجام داد و پنهان کرد. مستمرّاً طرح‌های پولشویی به طور فزاینده‌ای پیچیده‌تر می‌شوند زیرا متفکران جنایی، وکلّا، حسابداران و دیگر کارشناسان خلاق را برای پوشاندن ردپای خود استخدام می‌کنند. اگر چه افراد حرفه‌ای موظف به رعایت استانداردهای حرفه‌ای، اصول اخلاقی و قوانین هستند، ممکن است به دلیل عدم پاسخگویی عمومی به فعالیت‌های غیرقانونی کمک کنند (پورعلی و داداشی، ۲۰۱۴ و ایزولوری و آمیر^۲، ۲۰۲۲). «گروه ویژه اقدام مالی»^۳ پولشویی را به عنوان پردازش عواید مجرمانه برای پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن‌ها تعریف می‌کند. معمولاً وجوه حاصل از منابع غیرقانونی با استفاده از ابزارهای مشروع مانند ترتیبات تجاری پیچیده یا معاملات فرامرزی برای مشروعیت بخشیدن به پول سیاه پنهان می‌شود (گروه ویژه اقدام مالی، ۲۰۲۲).

جدای از سازمان‌ها و افراد مجرم، شرکت‌های حقوقی، مؤسسات و مقامات آن‌ها ممکن است به طور مستقیم یا غیرمستقیم قوانین یا سیستم‌هایی را برای تسهیل فرآیند پولشویی دستکاری کنند (آهن^۴، ۲۰۲۲). در نتیجه پولشویی به چالشی سخت و پیچیده برای توسعه تجارت و جامعه جهانی تبدیل شده است (کوئرو-کازورا و همکاران^۵، ۲۰۲۱؛ دیرکسمایر و سیله^۶، ۲۰۱۸). از منظر دانشگاهی، ادبیات تجارت بین‌الملل درک خود را از تجارت فرامرزی طی ۵۰ سال گذشته ارتقا داده است، با این حال اقتصاد خاکستری بین‌المللی و موازی تا حد زیادی در تحقیقات نادیده

1. Akram et al.
2. Isolauri & Ameer
3. The Financial Action Task Force (FATF)
4. Ahen
5. Cuervo-Cazurra et al.
6. Dierksmeier & Seele

گرفته شده است (اندرویک^۱، ۲۰۱۹). پولشویی در مطالعات مربوط به فساد بزرگ بین‌المللی به خوبی نشان داده شده است. فساد بزرگ بین‌المللی میزان منابع موجود برای آموزش، زیرساخت‌ها، بهداشت عمومی و غیره را کاهش می‌دهد که در نهایت بر جمعیت‌های سراسر جهان تأثیر می‌گذارد (آهن، ۲۰۲۲). «ستاد مبارزه با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد»^۲ تخمین زده است که ۲ تا ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی (۸۰۰ میلیارد تا ۲ تریلیون دلار) سالانه پولشویی می‌شود (ستاد مبارزه با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، ۲۰۲۲). با توجه به تأثیر بیشتر بر تجارت و جامعه، پولشویی شکل مهمی از فساد بزرگ در سطح جهانی است که نیاز به توجه فوری دارد. این مسأله به خوبی ماهیت فراملی مشکل شرورانه پولشویی را نشان می‌دهد زیرا جریان‌های مالی غیرقانونی گسترده، ثروت را از کشورهای با مالیات بالا و کشورهای نوظهور به حوزه‌های قضایی با مالیات پایین‌تر منتقل می‌کند و در نتیجه توسعه بلندمدت اقتصاد جهانی را تهدید می‌کند (ایزولوری و آمیر، ۲۰۲۲).

در پاسخ به این چالش‌ها، بسیاری از کشورها مکانیسم الزام گزارش‌دهی را در بین مؤسسات گزارش‌دهنده، اعم از مؤسسات مالی و غیرمالی به طور یکسان تقویت کرده‌اند (کامارالدین و هامین^۳، ۲۰۱۹). آن‌ها موظفند معاملات نقدی بزرگ و هرگونه فعالیت مشکوک انجام شده توسط مشتریان را در محدوده صلاحیت خود به مقامات ذیصلاح، برای مثال، واحد اطلاعات مالی گزارش دهند. با این حال، متخلفان پولشویی روش کار خود را از استفاده گسترده از مؤسسات مالی به استفاده حيله‌گرانه از افراد حرفه‌ای مانند حسابداران، وکلای مشاوران املاک، متصدیان کازینو، فروشندگان فلزات و منشی‌های شرکت برای تمیز کردن پول‌های کثیف خود تغییر می‌دهند (تیچمن^۴، ۲۰۲۰؛ چیسنگا و فیری^۵، ۲۰۲۰؛ پاچینی و همکاران^۶، ۲۰۲۱). معرفی «مکانسیم‌های ضد پول شویی»^۷ تحت قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم و عواید حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی نه تنها بر مؤسسات مالی حاکم است بلکه طیف وسیع‌تری از صنایع و حرفه‌ها از جمله گردانندگان کازینو، وکلای دفاتر اسناد رسمی، متخصصان حقوقی را نیز در بر می‌گیرد. حسابداران، نمایندگان املاک و مستغلات، فروشندگان فلزات و سنگ‌های گرانبها، همچنین به عنوان مشاغل و حرفه‌های غیر مالی تعیین شده شناخته می‌شوند. اگرچه قوانینی برای جلوگیری از جرائم پولشویی در بسیاری از کشورها تدوین شده است، اما این عمل مجرمانه به دلیل عوامل متعددی همچنان در حال گسترش است. این موضوع، شامل عدم آگاهی و درک الزامات قانونی توسط متخصصان، مشارکت متخصصان به ویژه حسابداران حرفه‌ای در تسهیل مجرمان برای ارتکاب جرم است. بنابراین مجرمانی که در پولشویی مشارکت دارند، افراد حرفه‌ای مانند حسابداران و

1. Enderwick
2. The United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)
3. Kamaruddin and Hamin
4. Teichmann
5. Chisenga & Phiri
6. Pacini et al.
7. Anti-money laundering mechanism

وکلّا را برای تسهیل فعالیت‌های خود انتخاب می‌کنند زیرا در مقایسه با مؤسسات مالی مقررات کمتری دارد. پولشویی در هر مقیاسی را می‌توان با مشارکت متخصصان انجام داد و پنهان کرد. (پاچینی و همکاران، ۲۰۲۱).

با توجه به مباحث مطرح شده فوق و این مسأله که در حال حاضر کشور ایران درگیر تصویب قوانین گروه ویژه اقدام مالی است و بسیاری از معاملات بین‌المللی و تراکنش بانکی تحت تأثیر این قانون، ایستا مانده است، پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل تعیین‌کننده منطبق با مکانسیم‌های ضد پول شویی در میان حسابداران حرفه‌ای در ایران است تا ضمن بررسی موشکافانه این قوانین، راهکاری کاربردی به منظور برون رفت از این بحران را نیز مطرح نماید.

چارچوب نظری، فرضیه‌ها و پیشینه پژوهش

پولشویی شامل سه مرحله است: گمارش، لایه‌بندی و ادغام. در این مرحله، پول غیرقانونی با تقسیم مقادیر زیاد به چند تراکنش برای جدا کردن آن از منابع غیرقانونی وارد سیستم مالی می‌شود. عمل تقسیم مقدار زیاد به قسمت‌های کوچکتر به عنوان روش «ریز کردن تراکنش‌ها» شناخته می‌شود. در این روش به منظور استتار فعالیت‌های پولشویی از مقامات استفاده می‌شود. روش دیگر گمارش، ارسال وجه نقد به هر بانکی در حوزه قضایی بدون گزارش اجباری است اما وجه نقد ممکن است در حین عبور از مرز ضبط شود. از سوی دیگر پولشویی از طریق لایه‌بندی، حرکت وجوه را از یک شرکت، مؤسسه مالی یا کشور به دو یا سه کشور دیگر در عرض چند ثانیه هدایت می‌کنند. با توجه به سرعت انجام تراکنش‌ها از طریق شبکه‌های کامپیوتری، پول شسته شده از طریق شبکه پیچیده تراکنش‌های مالی از منبع جدا می‌شود تا منابع و مالکیت وجوه پنهان شود. این مرحله به طور همزمان مسیر حسابرسی را منحرف می‌کند (پورنومو و همکاران^۱، ۲۰۲۲). علاوه بر این، پولشوها می‌توانند افراد را استخدام کنند یا شرکت‌هایی را برای خرید ارز الکترونیکی یا پول نقد در آستانه گزارش دهی برای جلوگیری از ایجاد الزامات شناسایی یا گزارش ایجاد نمایند (ژو و همکاران^۲، ۲۰۲۳). این مرحله از طریق انتقال وجه الکترونیکی فوری، برداشت نقدی، سپرده‌های نقدی در سایر حساب‌های بانکی، تقسیم یا ادغام بین حساب‌های بانکی، همراه با فروش مبتنی بر دارایی یا مبادله باشد. در نهایت مرحله یکپارچه‌سازی، پول غیرقانونی را با وارد کردن مجدد آن به سیستم مالی قانونی از طریق روش‌هایی مانند املاک، کالاهای لوکس، سهام، اعتبار اسنادی و اوراق قرضه، اسکناس، وام، همراه با بارنامه و ضمانت نامه‌ها، انجام می‌دهد. اکرم و همکاران (۲۰۲۲) پژوهشی با عنوان «رواج پولشویی و تأمین مالی تروریسم از طریق بازار سهام» انجام دادند. نتایج تحلیل عاملی نشان می‌دهد متغیرهای قابل استخراج از داده‌های عمومی موجود در بازار سهام و نتایج تحقیقات اولیه حاوی اطلاعاتی در مورد عوامل تعیین‌کننده پولشویی هستند. پس از توسعه تحقیقات فرضیات و ارائه مفاهیم، این پژوهش همچنین

1. Smurfing

2. Purnomo et al.

3. Zhou et al.

بیان می‌دارد که با استفاده از روش شناسی مناسب، مدل‌های لجستیک بیزی و رگرسیون خطی ترجیحی، امکان یافتن گونه شناسی‌ها و عواملی که می‌تواند نشان دهنده و تأیید استفاده از بازار سهام برای رواج پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشد را نشان می‌دهد. به طور کلی، مشخص شد که اهمیت این مطالعه دو جنبه خواهد بود: توسعه تجربی و پیامدهای سیاست گذاری.

در این مرحله وجوه غیرقانونی با پنهان کردن منشأ به طور کامل پاکسازی می‌شود، با این حال، روند پولشویی اکنون از طریق مشارکت یک حسابدار حرفه‌ای به عنوان مجرای راه‌اندازی شرکت‌های جدید مدیریت حساب‌ها رواج یافته است. (پورنومو و همکاران، ۲۰۲۲).

مرادی و غنیمی (۱۴۰۱) پژوهشی با عنوان «بررسی راهکارهای اجرا و موانع مبارزه با پولشویی بر اساس توصیه‌های FATF» انجام دادند. داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS انجام شد. نتایج نشان داد که وجود کنترل‌های کشف‌کننده، کنترل‌های اصلاح‌کننده و کنترل‌های پیشگیرانه در کاهش موانع مبارزه با پولشویی مؤثر است. نظری (۱۴۰۱) پژوهشی با عنوان «بررسی روند و تغییرات پولشویی در ایران و چگونگی تأثیرگذاری آن بر نرخ ارز» انجام داد. نتایج برآورد الگوی خودرگرسیون با وقفه توزیعی (ARDL) نشان داد که در بلندمدت متغیرهای هزینه‌های دولت و نرخ بیکاری رابطه معکوس و متغیرهای حجم پولشویی و نرخ تورم رابطه مستقیم با نرخ ارز طی دوره مورد مطالعه داشته‌اند. همچنین نتایج برآورد الگو در کوتاه مدت نشان داد که متغیرهای نرخ بیکاری، درآمد ملی، وقفه اول هزینه‌های دولت و نرخ تورم تأثیر منفی معنی دار و حجم پولشویی تأثیر مثبت معنی دار بر نرخ ارز رسمی دارد. ضریب ECM برابر با منهای ۰٫۹۷، باشد، به این معنی که هر سال ۹۷ درصد از عدم تعادل یک دوره در نرخ ارز، در دوره بعد تعدیل می‌شود. پژوهش حاضر از «نظریه انگیزه حفاظتی^۱» برای بررسی عامل تعیین‌کننده انطباق در میان حسابداران حرفه‌ای استفاده می‌کند. این نظریه به عنوان یکی از قوی‌ترین نظریه‌های توضیحی در پیش‌بینی قصد فرد برای مشارکت در اقدامات حفاظتی پذیرفته شده است که می‌توان آن را به دو ارزیابی، یعنی «ارزیابی تهدید^۲» و «ارزیابی مقابله‌ای^۳» تقسیم کرد. ارزیابی تهدید توضیح می‌دهد که چگونه افراد برانگیخته می‌شوند تا به هشدارها یا تهدیدها پاسخ دهند، در حالی که ارزیابی مقابله‌ای عوامل مؤثر بر توانایی فرد برای مقابله با تهدید را توضیح می‌دهد. حقی و همکاران (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان «عوامل زیرساختی مدیریت چالش‌های مبارزه با پولشویی در نظام بانکی ایران و برآورد الگوی مبتنی بر رهنمودهای بین‌المللی» انجام دادند. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که به کارگیری نظام‌مند الگوی زیرساختی بر مبنای رهنمودهای بین‌المللی شامل ابعاد کارکردی، زمینه‌ای و ساختاری موجب بهبود کارایی سیستم مبارزه با پولشویی و مدیریت بهینه چالش‌های مبارزه با پولشویی در بانک‌ها می‌گردد. از میان عوامل سه‌گانه الگوی پیشنهادی در این پژوهش، بعد ساختاری به لحاظ اولویت در وزن نسبی که مولفه‌های قانونی، سیاسی، ژئوپولیتیک و ریسک

1. Protection motivation theory (PMT)

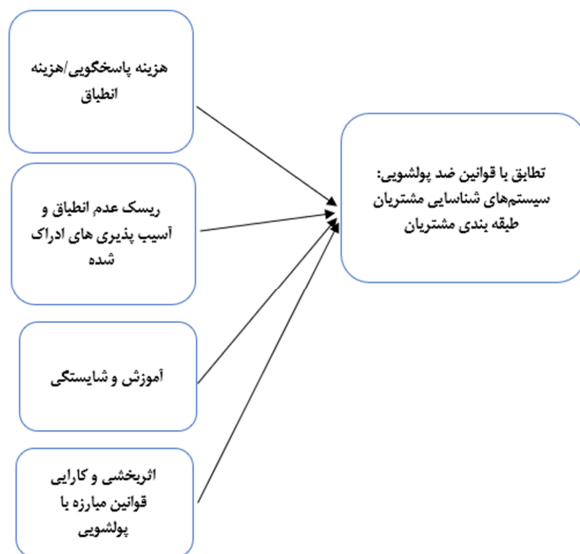
2. Threat appraisal

3. Coping appraisal

پذیری دارند، اهمیت و لزوم تمرکز بر مولفه‌های مربوط به آن را در نظام بانکی روشن می‌کند. ارزیابی تهدید استدلال می‌کند که انگیزه یک فرد برای انجام اقدامات حفاظتی می‌تواند تحت تأثیر یک تهدید قرار گیرد. پس از ارزیابی تهدید، یک فرد بیشتر بررسی خواهد کرد که آیا قادر به مقابله با نیاز جدید یا انجام اقدامات حفاظتی است. ارزیابی تهدید از دو جزء، شدت درک شده و آسیب‌پذیری‌های درک شده تشکیل شده است. شدت تهدید به خساراتی مربوط می‌شود که فعالیت‌های پولشویی به کشور وارد می‌شود، در حالی که آسیب‌پذیری‌های درک شده به میزان احتمال تهدید علیه یک شخص اشاره دارد. شدت ادراک شده یک تهدید را می‌توان به جدی بودن پیامدهای فعالیت‌های عدم انطباق نیز عنوان کرد. به عنوان مثال، اگر حسابداران حرفه‌ای نتوانند از رژیم پولشویی پیروی کنند، شغل آن‌ها تحت تأثیر منفی قرار می‌گیرد. ممکن است به دلیل سهل‌انگاری آن‌ها در ایفای نقش به عنوان نهاد گزارشگر در مکانسیم ضد پول شویی، مجازات‌های بالایی اعمال شود و با توجه به شدت بالای تهدید، افراد احتمال پاسخ انطباقی را افزایش می‌دهند که به نوبه خود انطباق را در بین حسابداران حرفه‌ای ارتقا می‌دهد (کونل^۱، ۲۰۲۲). در همین حال، ارزیابی مقابله‌ای ارزیابی فرد از پاسخ مقابله‌ای توصیه شده به تهدید ارزیابی شده را ارزیابی می‌کند. خودکارآمدی بر توانایی‌های فرد برای مقابله یا انجام رفتار انطباقی تأکید می‌کند، در حالی که هزینه پاسخ دهی به هزینه سرمایه‌گذاری شده برای توانمندسازی افراد برای مشارکت در رفتار انطباقی اشاره دارد که در این مطالعه به عنوان هزینه انطباق شناخته می‌شود. هزینه‌های انطباق هزینه‌های اضافی متحمل شده برای مطابقت با مکانسیم‌های ضد پولشویی را نشان می‌دهد که شامل هزینه‌های پولی (مانند خرید سخت‌افزار و نرم‌افزار، آموزش کارکنان) و هزینه‌های غیر پولی (مانند تلاش، آسیب یا تهدید) می‌شود (روز^۲، ۲۰۱۹). بر اساس موارد ذکر شده، متغیرهای هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق، ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده، آموزش و شایستگی و اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی در این مطالعه به عنوان متغیرهای مستقل و سیستم‌های شناسایی مشتریان و طبقه‌بندی مشتریان به عنوان متغیرهای وابسته به شرح شکل (۱) گنجانده شده‌اند:

1. Connell
2. Rose

شکل (۱) مدل مفهومی پژوهش

هزینه انطباق:

هزینه انطباق به کلیه هزینه‌هایی اطلاق می‌شود که شرکت‌ها یا افراد برای رعایت قوانین و مقررات جدید اجرا شده توسط تنظیم‌کننده‌ها متحمل می‌شوند. به عنوان مثال، هزینه‌های انطباق شامل هرگونه سیستم اضافی، آموزش، زمان مدیریت و سرمایه مورد نیاز تنظیم‌کننده‌ها می‌شود. علاوه بر این هزینه‌های آموزشی، فناوری، حقوقی و سایر هزینه‌های مربوط به انطباق هزینه‌های عمده‌ای را به مؤسسات گزارش‌دهنده تحمیل می‌کند (دلار و شوگرت^۱، ۲۰۱۱). به گفته پهنیلا و همکاران^۲ (۲۰۰۷)، هزینه‌های پاسخ ممکن است شامل هزینه‌های پولی، آسیب‌های زمان‌بندی یا سایر پیامدهای منفی ناشی از رفتار فرد باشد. بنابراین اگر محیط جدید مستلزم افزایش قابل توجه منابعی مانند زمان، تلاش و پول باشد، افراد در پیروی یا پذیرش نیازهای جدید تردید دارند (لی و لارسن^۳، ۲۰۰۹). برعکس افراد یا شرکت‌ها ممکن است مقادیر کمی از منابع مورد نیاز برای اجرای یک اقدام را اتخاذ کنند (ورک من و همکاران^۴، ۲۰۰۸). عزیزی امیری و همکاران (۱۳۹۹) نیز پژوهشی با عنوان «تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)» انجام دادند، در این پژوهش عوامل مؤثر بر ریسک پولشویی در صنعت بیمه بر اساس مطالعات بانک جهانی شناسایی و با استفاده از مصاحبه با خبرگان و انجام روش تحلیل محتوایی و فرایند سلسله مراتبی یافته‌ها رتبه‌بندی شده است. بر اساس یافته‌های

1. Dolar & Shughart

2. Pahnla et al.

3. Lee & Larsen

4. Workman et al.

این پژوهش متغیر «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی احراز هویت قابل اعتماد» بالاترین رتبه را نسبت به کاهش ریسک پولشویی به عنوان هدف کلی کسب کرده است. متغیر «در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری» دارای کمترین اولویت است. در تحلیل حساسیت براساس پویایی نسبت به هدف کلی، بیشترین حساسیت مربوط به شاخص «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی (احراز هویت) قابل اعتماد» است. هزینه‌های مربوط به فرآیند انطباق شامل هزینه‌هایی است که برای تسهیل طرح‌های گزارش پولشویی مانند تأیید هویت، روال بررسی دقیق تراکنش‌ها، روال‌های معمول برای حفظ اسناد، روال برای آموزش کارکنان در رابطه با مسائل پولشویی، تعهدات به گزارش تراکنش‌های مشکوک به تخلف مالی، ثبت داخلی پولشویی و تجهیزات فنی برای شناسایی تراکنش‌های پولشویی انجام می‌شود (مگنوسون^۱، ۲۰۰۹).

ریسک ادراک شده ناشی از عدم انطباق:

بر اساس نظر کمیته بازل (۲۰۰۵)، ریسک‌های ناشی از عدم انطباق شامل تحریم‌های قانونی یا نظارتی، زیان مالی با اهمیت یا از دست دادن شهرت ناشی از شکست مؤسسات گزارش‌دهنده در رعایت قوانین، مقررات، استانداردها و آیین‌نامه‌های رفتاری است. خطر عدم انطباق به پیامدهایی اشاره دارد که مؤسسات گزارش‌دهنده به دلیل عدم رعایت مقررات جدید با آن مواجه هستند. بر اساس ادبیات پژوهشی، عدم انطباق می‌تواند به شدت و قطعیت تحریم‌ها جدا از استانداردهای پایین اخلاق شخصی در رشد اخلاقی فردی منجر شود. شدت مجازات‌های قانونی می‌تواند به طور قابل توجهی بر قصد فرد برای درگیر شدن در رفتار محافظتی تأثیر بگذارد زیرا بر شهرت آن‌ها تأثیر می‌گذارد. از این رو، می‌توان از اقدامات بازدارنده برای ارتقای انطباق برای جلوگیری از شهرت بد استفاده کرد. علاوه بر این، رابطه مثبتی بین شدت ادراک شده با انطباق اقدامات حفاظتی وجود دارد (ورکیجیکا^۲، ۲۰۱۸). علاوه بر این، محدعلی و پوپ^۳ (۲۰۱۰) بیان کردند که تأثیر تهدید مجازات بر مؤلفه‌های انطباق مالیاتی می‌تواند به طور مثبت و معناداری بر نگرش اجتناب مالیاتی تأثیر بگذارد. برعکس، تسای و همکاران^۴ (۲۰۱۶) نشان دادند که شدت ادراک شده قادر به تأثیرگذاری بر اقدامات حفاظتی نیست زیرا کاربر با نتیجه انطباق اقدامات حفاظتی موافق نبوده است.

آسیب‌پذیری‌های ادراک شده

به طور کلی، زمانی که افراد یک تهدید را تشخیص می‌دهند، اغلب رفتارهای خود را در پاسخ به میزان خطر تنظیم می‌کنند و تمایل خود را برای پذیرش تهدید تعیین می‌کنند (ورک من و همکاران، ۲۰۰۸). بنابراین افراد تمایل دارند که به طور مثبت با نیت خود برای پیروی از اقدامات

1. Magnusson
2. Verkijika
3. Mohdali & Pope
4. Tsai et al.

محافظتی مرتبط باشند (پچمن و همکاران، ۲۰۰۳). اگر فردی تهدیدی را برای سازمان تشخیص دهد به احتمال زیاد از دستورالعمل‌ها و الزامات پیروی می‌کند (پورعلی و همکاران، ۱۴۰۰ و پهنیلا و همکاران، ۲۰۰۷). در زمینه پولشویی، دانش کسب و کار، امور مالی و حسابداری، پولشویان را جذب می‌کند تا به این حسابداران حرفه‌ای مراجعه کنند تا آنان را در فعالیتهای پولشویی یاری دهند. انطباق حسابداران حرفه‌ای با مکانیسم‌های ضد پولشویی از استفاده آن‌ها توسط پولشویان جلوگیری می‌کند. آسیب‌پذیری‌های ادراک شده به ارزیابی فرد از احتمال وقوع رویدادهای تهدیدکننده اشاره دارد. افرادی که در برابر پولشویی آسیب‌ناپذیر هستند، احتمالاً از مکانیسم‌های ضد پولشویی در کاهش فعالیتهای پولشویی تبعیت نمی‌کنند. با این حال، افراد آسیب‌پذیر به احتمال بیشتری از الزامات پولشویی پیروی می‌کنند. آسیب‌پذیری‌های ادراک شده تأثیرات قابل توجهی بر انطباق دارند (ورکیچیکا، ۲۰۱۸). با این حال، لوین و همکاران^۱ (۲۰۱۲) و تسای و همکاران (۲۰۱۶) با این تصور مخالف بودند. آن‌ها ادعا کردند که آسیب‌پذیری‌های ادراک شده در بین مشتریان بر رفتار انطباق تأثیر نمی‌گذارد. بر اساس گزارش ارزیابی متقابل مالزی^۲ (۲۰۱۵) که توسط گروه آسیایی اقیانوسیه صادر شده است، ایسا و همکاران^۳ (۲۰۲۳) پژوهشی با عنوان «ابتکارات یکپارچه مبارزه با پولشویی در صنعت بانکداری مالزی به سوی وضعیت مطابق با FATF» انجام دادند. بر اساس تجزیه و تحلیل‌ها، طرح‌های یکپارچه مبارزه با پولشویی، تلاش‌های داخلی و بین‌المللی را که به ترتیب توسط بانک مرکزی مالزی و FATF حمایت می‌شوند، ترکیب می‌کند. مالزی به طور فعال به الزامات FATF پایبند بوده است و پیشرفت مثبت را می‌توان از بهبود وضعیت منطق با FATF در طول سال‌ها مشاهده کرد. از آنجایی که حسابداران حرفه‌ای در برابر معاملات پولشویی آسیب‌پذیر هستند، باید سیاست‌ها و مکانیسم‌های ضد پولشویی خوبی را برای جلوگیری از سوء استفاده توسط پولشویی‌ها حفظ کنند.

شایستگی

مطالعات قبلی نشان داد که شایستگی می‌تواند تأثیر مثبتی بر انطباق داشته باشد. شایستگی بر توانایی‌ها و شایستگی‌های فرد برای کنار آمدن با کار یا انتخاب کردن تأکید دارد (ورکیچیکا، ۲۰۱۸). شایستگی همچنین می‌تواند به طور قابل توجهی بر توانایی فرد برای انجام یک کار تأثیر بگذارد که به آن تخصص نیز می‌گویند. عدم وجود اقتصاد دولتی و عدم مداخله دولتها در کشورهای جهان سوم در مباحث تعیین میزان شایستگی مدیران پولشویی تأثیر مثبتی بر کاهش میزان پولشویی داشته است. ترابیان و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان «تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)» انجام دادند. نتایج تحلیل عاملی نشان می‌دهد مؤلفه‌های «دور شدن از اقتصاد دولتی» و «بانکداری الکترونیک» بیشترین اهمیت را در تبیین متغیر پول‌شویی داشته است به‌طوری که مؤلفه دور شدن از اقتصاد

1. Lwin et al.

2. Malaysia's Mutual Evaluation Report

3. Isa et al.

دولتی ۹۰ درصد و مؤلفه بانکداری الکترونیک ۸۶ درصد تغییرات عوامل مؤثر بر مهار پول‌شویی را تبیین می‌کنند.

تطبیق تخصص را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد. اولاً، به دانشی اشاره دارد که برای اهداف عملی بسیار مرتبط است. تخصص به جای رشته‌های دانشگاهی از طریق مشاغل و سازمان‌ها به دست می‌آید هر چه فرد مدت زمان بیشتری در یک موقعیت باشد در آن زمینه خاص متخصص‌تر می‌شود. ثانیاً تخصص نوعی دانش است که ادعای درستی دارد. این ادعا برای کاربران دشوار است. تخصص دانشی است که توسط متخصصان تولید و اداره می‌شود و فقط متخصصان می‌توانند آن را به چالش بکشند. از آنجایی که صلاحیت متخصص پیشرفته در نظر گرفته می‌شود، نمی‌توان آن را توسط افرادی که آموزش و تجربه مناسبی ندارند ارزیابی یا کنترل گردد، از این رو یک فرد غیر متخصص در این زمینه باید به متخصص اعتماد کند (تارمیزی و همکاران^۱، ۲۰۲۲).

اثربخشی ادراک شده مکانیسم‌های ضد پولشویی

کاسترو و اسکارتاسینی^۲ (۲۰۱۵) اشاره کردند افرادی که به طور کامل به دولت اعتماد ندارند ممکن است از قوانین و مقررات تصویب شده توسط دولت پیروی کمی داشته باشند. برنامه مؤثر مکانیسم‌های ضد پولشویی برای ایمنی و قابل اعتماد بودن یک ملت مهم است به طوری که برنامه‌های مؤثر می‌تواند پیش‌بینی فعالیت‌ها و معاملات پولشویی توسط پولشوها را کاهش دهد. توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی باید با تکنیک‌های در حال تکاملی که توسط پول‌شویی‌ها برای رسیدگی به روندهای جدید و بالعکس به کار می‌رود، بهبود یابد (ورکیجیکا، ۲۰۱۸). ال-سوایدی و نوبانی (۲۰۲۱) پژوهشی با عنوان مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، بررسی ادبیات موجود و دستور کار تحقیقاتی آینده^۳ انجام دادند. یافته‌های کلی پژوهش‌های بررسی شده نشان‌دهنده کاستی‌ها در قوانین، مقررات و اقدامات پیشگیرانه برای مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم است و از نیاز به تحقیقات بیشتر در این زمینه از نظر قوانین، مقررات و موضوعات فناوری حمایت می‌کند. با توجه به نظردیاموند^۴ (۲۰۱۶)، کارایی یک چارچوب جهانی مبتنی بر مکانیسم‌های ضد پولشویی عمدتاً به کارآمدی اجزای آن بستگی دارد و بالعکس. علاوه بر این شکست در اجرا نیز به عدم انطباق کمک می‌کند. هنگامی که قوانین جدید صادر می‌شود، قانون باید همراه با مجموعه بخشنامه‌ها و رویه‌ها تکمیل شود و به دنبال آن اجرای قانون و برای اطمینان از اجرای مؤثر، انجام شود. شالیمووا^۵ (۲۰۱۴) و موگارورا^۵ (۲۰۱۱) تأکید کردند که دلایل عدم انطباق به دلیل ناهماهنگی و ناقص بودن قوانین است، حتی اگر برخی از قوانین

1. Tarmiziet al.
2. Castroand Scartascini
3. Diamond
4. Shalimova
5. Mugarura

و چارچوب‌های بین‌المللی در حال حاضر وجود داشته باشد. پامبو^۱ (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان «تعیین وکلا به عنوان نهادهای گزارشگر تحت رژیم ضد پولشویی کنیا» انجام داد. نتایج نشان داد که چارچوب قانونی در کنیا، پولشویی را غیرقانونی اعلام کرده است و وکلا می‌توانند مجبور شوند اطلاعات محرمانه‌ای را که در حین کار مشاهده شده‌اند، در صورتی که مرتکب جرم یا کلاهبرداری باشد، فاش کنند. با این حال، این پژوهش همچنین دیدگاه‌های متفاوتی را نشان داد که برای تعیین یکپارچه وکلا شایستگی مصالحه را دارند.

سیستم شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان

مکانیسم ضد پولشویی توصیه مهمی بود که توسط گروه ویژه اقدام مالی ارائه شد. سیستم طبقه‌بندی و شناسایی مشتریان در مورد دانش و درک مشخصات مشتری همراه با تراکنش معمول آن‌ها می‌باشد (مصطفی، ۱۵۲۰). این سیستم به فرآیند شناخت مشتریان، درک مشتریان، فعالیت‌های تجاری انجام شده توسط مشتریان، شناخت تراکنش مشتریان، شناخت مشتری نسبت به سایر مشتریان، شرکای تجاری و کارمندان آن‌ها به عنوان یک کل اشاره دارد؛ همچنین به عنوان پرهزینه‌ترین قسمت مؤسسه مالی در مقایسه با نیازهای نظارت، آموزش و گزارش تراکنش شناخته می‌شود. ایزولآوری و آمیر (۲۰۲۲) پژوهشی با عنوان «پولشویی به عنوان یک پدیده تجاری فراملی: بررسی سیستماتیک و دستور کار آینده» انجام دادند. نویسندگان پنج جریان تحقیقی در مورد پول شویی در زمینه تجارت فراملی را شناسایی می‌کنند: مفهوم، ویژگی‌ها، علل، پیامدها و کنترل‌ها. تجزیه و تحلیل علاوه بر این، شش رویکرد نظری مورد استفاده در تحقیقات گذشته را نشان می‌دهد. قابل ذکر است که استانداردهای هنجاری و تئوریهای تجارت و اقتصاد در تحقیقات موجود غالب هستند. فرآیند طبقه‌بندی و شناسایی مشتریان شامل جمع‌آوری مدارک شناسایی مشتری، تأیید اسناد، نگهداری سوابق دقیق و به روز از روابط تجاری آن‌ها برای مدت زمان مشخص، گزارش هر گونه تراکنش مشکوک به مرجع ذیصلاح و پاسخ به هر گونه سؤال در مورد معاملات مشکوک کلیه مؤسسات گزارشگر دارای سابقه مالی به عنوان «سرپرست» در نظر گرفته می‌شوند که موظف به ارائه اطلاعات در مورد جریان ترافیک مالی هستند. به طور خلاصه، آن‌ها مسئول تشخیص هر گونه فعالیت غیرمعمول یا غیرمعمول مشتریان خود و گزارش به مقامات ذیصلاح هستند (لوکانان و نسیمی^۲، ۲۰۲۰). با توجه به مبانی مطرح شده فوق، فرضیه‌های مورد نظر پژوهش به شرح زیر عنوان می‌گردند:

۱. هزینه پاسخگویی/ هزینه انطباق، تأثیر معناداری بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان دارد.
۲. ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده، تأثیر معناداری بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان دارد.

1. Pambo

2. Lokanan & Nasimi

۳. آموزش و شایستگی، تأثیر معناداری بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان دارد.
۴. اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی، تأثیر معناداری بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان دارد.

کرامر و همکاران^۱ (۲۰۲۳) پژوهشی با عنوان «پول شویی به عنوان یک خدمت به بررسی رفتار تجاری در شبکه‌های پولشویی در هلند» پرداختند. بر اساس تجزیه و تحلیل شبکه‌های اجتماعی، این تحقیق نشان می‌دهد که تسهیل گران مالی می‌توانند در شبکه‌های گسترده پولشویی مرتبط باشند. بر اساس حوزه تخصص تسهیل گران، تقریباً دو نوع اصلی از شبکه‌های حرفه‌ای پولشویی قابل تشخیص است. برخی از زیرشبکه‌ها در بخش املاک و مستغلات فعالیت می‌کنند، در حالی که برخی دیگر عمدتاً در بانکداری زیرزمینی فعالیت می‌کنند. علاوه بر این، استفاده از مدل‌های رگرسیون برای پیش‌بینی رفتار شبه کسب‌وکار با استفاده از معیارهای شبکه فردی نشان می‌دهد که تسهیل گران با موقعیت‌های مرکزی بیشتر در شبکه و کسانی که با تسهیل گران مالی از گروه‌های تخصصی مختلف همکاری می‌کنند، تمایل دارند نسبت به سایر تسهیل گران مالی رفتاری تجاری‌تر داشته باشند.

روش‌شناسی پژوهش

روش انجام این پژوهش توصیفی-تحلیلی یا توصیفی به معنای اعم است. مطابق یک تقسیم‌بندی دیگر، می‌توان گفت روش این تحقیق میدانی (پیمایشی) و از نوع مقطعی است. این مطالعه یک روش تحقیق کمی را با استفاده از پرسشنامه به عنوان ابزار اصلی برای جمع‌آوری داده‌ها از حسابداران حرفه‌ای که اعضای سازمان حسابرسی هستند در نظر دارد. جامعه آماری ۹۷ نفر از حسابرسان سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشند که شامل کلیه شرکا، مدیران و سرپرستان حسابرسی هستند. این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از پرسشنامه در قسمت توصیفی از نرم‌افزار SPSS و در قسمت استنباطی از نرم‌افزار PLS استفاده می‌کند.

1. Keramer et al.

نحوه اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

نگاره (۱): اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

تعداد گویه‌ها در پرسشنامه	متغیرهای مستقل پژوهش
۷ گویه	هزینه پاسخگویی / هزینه انطباق
۵ گویه	ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده
۴ گویه	آسیب‌پذیری‌های ادراک شده
۹ گویه	آموزش و شایستگی
۴ گویه	اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی
تعداد گویه‌ها در پرسشنامه	متغیر وابسته پژوهش
۱۳ گویه	سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش

آمار توصیفی

نگاره (۲): نتایج توصیفی جمعیت شناختی

درصد	فراوانی	گروه	متغیر
٪۷۰	۶۸	مرد	جنسیت
٪۳۰	۲۹	زن	
٪۱۰۰	۹۷	مجموع	
٪۱۹	۱۸	۲۶ تا ۳۰ سال	سن
٪۳۳	۳۲	۳۱ تا ۳۵ سال	
٪۴۸	۴۷	بیش از ۳۵ سال	
٪۱۰۰	۹۷	مجموع	
٪۱۴	۱۴	دکتری	تحصیلات
٪۵۱	۴۹	کارشناسی ارشد	
٪۴۵	۴۴	کارشناسی	
٪۱۰۰	۹۷	مجموع	
٪۴۱	۴۰	۵_۱	سابقه کاری
٪۳۸	۳۷	۱۰_۶	
٪۲۲	۲۱	۱۰<	
٪۱۰۰	۹۷	مجموع	

تحلیل عاملی تأییدی

قبل از وارد شدن به مرحله آزمون فرضیات و مدل مفهومی تحقیق، اطمینان یافتن از صحت مدل‌های اندازه‌گیری متغیرهای برون‌زا و درون‌زا ضروری می‌باشد. به منظور پی بردن به متغیرهای زیربنایی یک پدیده یا تلخیص مجموعه داده‌ها از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده می‌شود. برای ارزیابی اعتبارسنجی مدل‌های اندازه‌گیری مقادیر زیر را محاسبه کرده و در صورت برآورده شدن شرایط مندرج در نگاره ۳ می‌توانیم ادعا کنیم که مدل اندازه‌گیری از شرایط مناسب و مطلوبی برخوردار است.

نگاره (۳): شرایط برقراری پایایی و روایی همگرا

شاخص	حد مجاز
پایایی	پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷ و آلفای کرونباخ بیشتر از ۰/۷
روایی همگرا	بارهای عاملی استاندارد باید بزرگتر از ۰/۵ و معنادار باشد. CR>AVE AVE>0/5 Rho_A>0/6 AVE>MSV
روایی واگرا	SRMR<0/1, NFI>0/9
شاخص‌های برازش مدل	

منبع: (جوزپ و همکاران ۲۰۱۶)

*AVE: Average variance Extracted, CR: Construct Reliability, MSV: Maximum Shared Squared variance, GOF; Goodness of fit and NFI: Normed fit index

در بررسی مدل‌های بیرونی از سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده شده است. در بخش پایایی لازم است که پایایی در سطح معرف و متغیر پنهان بررسی شود. پایایی معرف از طریق سنجش بارهای عاملی و پایایی متغیرهای پنهان از طریق پایایی ترکیبی بررسی شد. پایایی در سطح معرف، توان دوم بارهای عاملی گویه‌ها می‌باشد که حداقل باید ۰/۵ باشد و به این معنی است که حداقل نصف واریانس شاخص توسط متغیر پنهان تبیین شده است. بنابراین بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۷ مطلوب می‌باشد و بارهای زیر ۰/۵ لازم است که حذف شوند. بارهای عاملی بین ۰/۴ و ۰/۷ را در صورتی که با حذف آن‌ها مقدار روایی همگرا (AVE) افزایش یابد می‌توان حذف کرد (همان منبع). نتایج بارهای عاملی در جدول ۳ نشان داده شده‌اند. برای تمامی متغیرهای پنهان، تمامی شاخص‌ها دارای بارعاملی بزرگتر از ۰/۴ و در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار ($P > 0.01$) بوده‌اند. در بیشتر روش‌های آماری که بر مبنای نمونه‌گیری شکل گرفته‌اند،

فرض بر تصادفی بودن نمونه و مشاهدات است. در نتیجه اطمینان از تصادفی بودن نمونه‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است. یکی از شرایط زیربنایی جهت تعمیم نتایج نمونه به جامعه اصل «تصادفی بودن داده‌ها» است. تصادفی بودن داده‌ها با آزمون گردش سنجیده شده است. با استفاده از این آزمون مشخص می‌شود تا چه حد دنباله‌ای از اعداد به صورت تصادفی گردآوری شده‌اند. فرضیه‌های آماری آزمون تصادفی بودن یا آزمون گردش:

فرض صفر: توزیع داده‌ها به صورت تصادفی است.

فرض مقابل: توزیع داده‌ها به صورت تصادفی نیست.

اگر این آزمون در سطح خطای ۵٪ صورت گیرد چنانچه مقدار معناداری آزمون از سطح خطا بزرگتر باشد تصادفی بودن داده‌ها تأیید می‌شود. نتایج آزمون در جدول ۲ ارائه شده است. با توجه به اینکه مقدار معناداری آزمون برای تمامی شاخص‌ها از مقدار ۵٪ بزرگ‌تر می‌باشد، تصادفی بودن داده‌ها تأیید می‌شود.

پایایی متغیرهای پنهان از طریق پایایی ترکیبی و الفای کرونباخ بررسی شد. با توجه به جدول ۴ مقدار آلفای کرونباخ برای همه متغیرها بزرگتر از حد مناسب ۰/۷ می‌باشد و از پایایی مطلوبی برخوردار می‌باشند. همچنین مقدار ضریب پایایی ترکیبی (ضریب دیلون - گلدشتاین) برای هر متغیر بیشتر از حد مطلوب ۰/۷ بوده و نتیجه بر مناسب بودن پایایی ترکیبی هر متغیر دارد. معیار ارزیابی روایی همگرا به معنی میانگین واریانس مشترک بین متغیر پنهان و معرف‌هایش می‌باشد و حداقل مقدار قابل قبول برای آن ۰/۵۰ است. در این مدل روایی همگرای متغیرهای مدل همگی بالاتر از ۰/۵ بوده که همگی در سطح مناسب و قابل قبولی می‌باشند. از دیگر شاخص‌های روایی همگرا تحت عنوان قابلیت اطمینان، شاخص راثو از نظر هنسلر و همکاران می‌باشد که لازم است مقداری بالای ۰/۶ اختیار کند. این شاخص نیز برای تمامی متغیرهای تحقیق بالاتر از حد مجاز بوده است. در کار با برنامه اسمارت پی آل اس برای ارزیابی مدل تحلیل عاملی تأییدی و مدل مسیر چندین مشخصه برازندگی وجود دارد. در این پژوهش برای ارزیابی مدل تحلیل عاملی تأییدی از شاخص‌های برازندگی نرم‌شده برازندگی (NFI)، و شاخص بسیار مهم ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (SRMR) استفاده شده است. حد مجاز شاخص ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب کمتر از ۰/۱ می‌باشد. برای این مدل مقدار این شاخص برابر ۰/۰۷۸ شده است و با توجه به اینکه از مقدار ۱۰ درصد کمتر می‌باشد می‌توان گفت مدل برازش مناسبی داشته است. شاخص برازندگی نرم شده برابر ۰/۹۰۳ و مقدار بالاتر از ۹۰٪ بدست آمده است و نشان از برازش مطلوب مدل دارد. در مجموع با توجه به هر دو شاخص برازش می‌توان گفت داده‌های این پژوهش با ساختار عاملی و زیربنای نظری تحقیق برازش مناسبی دارد و این بیانگر همسو بودن سؤالات با سازه‌های نظری است.

نگاره (۴): نتایج بارهای عاملی

متغیرهای پنهان	تحلیل عاملی تاییدی							آزمون تصادفی بودن داده‌ها
	آیتم	بارعاملی	خطا	آماره تی	سطح معناداری	هم خطی VIF	آماره Z	سطح معناداری
هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق	Q01	0/867	0/033	26/062	0/000	3/479	1/001	0/317
	Q02	0/851	0/035	24/656	0/000	3/103	0/801	0/423
	Q03	0/834	0/03	27/541	0/000	2/778	0/263	0/792
	Q04	0/783	0/044	17/612	0/000	2/806	0/262	0/793
	Q05	0/883	0/032	27/711	0/000	3/6	0/689	0/491
	Q06	0/594	0/084	7/06	0/000	2/103	0/209	0/834
	Q07	0/538	0/08	6/743	0/000	1/97	0/352	0/725
ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده	Q08	0/853	0/032	26/809	0/000	3/169	1/858	0/063
	Q09	0/76	0/053	14/218	0/000	2/829	0/209	0/834
	Q10	0/748	0/055	13/61	0/000	3/019	0/209	0/834
	Q11	0/703	0/066	10/701	0/000	2/094	1/362	0/173
	Q12	0/729	0/064	11/394	0/000	2/751	0/753	0/452
	Q13	0/66	0/072	9/186	0/000	2/441	0/209	0/834
	Q14	0/637	0/065	9/865	0/000	2/33	1/711	0/087
آموزش و شایستگی	Q15	0/673	0/066	10/192	0/000	2/364	0/209	0/834
	Q16	0/718	0/057	12/602	0/000	2/649	1/502	0/133
	Q17	0/748	0/051	14/577	0/000	2/268	0/209	0/834
	Q18	0/826	0/039	21/192	0/000	3/194	1/525	0/127
	Q19	0/754	0/042	17/766	0/000	2/271	0/209	0/834
	Q20	0/745	0/046	16/144	0/000	2/395	0/209	0/834
	Q21	0/806	0/04	19/93	0/000	3/465	0/209	0/834
اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی	Q22	0/527	0/105	5/015	0/000	1/862	1/737	0/082
	Q23	0/529	0/116	4/573	0/000	2/137	0/209	0/834
	Q24	0/565	0/105	5/374	0/000	2/094	1/831	0/067
	Q25	0/556	0/09	6/214	0/000	2/056	0/471	0/638
	Q26	0/85	0/033	25/583	0/000	2/374	0/209	0/834
	Q27	0/917	0/017	52/727	0/000	3/478	0/209	0/834
	Q28	0/894	0/018	48/729	0/000	2/8	0/209	0/834
	Q29	0/897	0/019	47/905	0/000	2/978	0/209	0/834

متغیرهای پنهان	تحلیل عاملی تاییدی						هم خطی	آزمون تصادفی بودن داده‌ها
	آیتم	بارعاملی	خطا	آماره تی	سطح معناداری	VIF	آماره Z	سطح معناداری
شناسایی سیستم‌های مشتریان	Q30	0/563	0/107	5/279	0/000	3/121	1/711	0/087
	Q31	0/642	0/095	6/739	0/000	3/151	0/209	0/834
	Q32	0/61	0/099	6/171	0/000	3/591	0/209	0/834
	Q33	0/623	0/104	5/962	0/000	2/84	0/209	0/834
	Q34	0/817	0/035	23/045	0/000	4/066	0/148	0/882
	Q35	0/847	0/029	29/183	0/000	3/766	-0/497	0/619
	Q36	0/795	0/044	18/01	0/000	3/813	0/376	0/707
	Q37	0/756	0/049	15/402	0/000	3/41	-0/474	0/635
	Q38	0/814	0/032	25/567	0/000	3/284	-1/405	0/116
	Q40	0/884	0/022	40/625	0/000	2/599	1/059	0/29
طبقه‌بندی مشتریان	Q41	0/877	0/024	36/374	0/000	2/503	0/742	0/458
	Q42	0/812	0/048	16/975	0/000	1/993	-0/906	0/365
	Q43	0/855	0/03	28/448	0/000	2/121	-1/635	0/102

نگاره (۵): شاخص روایی همگرا، پایایی و آمار توصیفی

شاخص‌های روایی همگرا و پایایی				متغیرهای پنهان
میانگین واریانس تبیین شده $AVE > 0/5$	پایایی ترکیبی $CR > 0/7$	قابلیت اطمینان $\rho_{AA} > 0/7$	آلفا کرونباخ $CA > 0/7$	
0/567	0/884	0/869	0/853	آموزش و شایستگی
0/792	0/938	0/918	0/913	اثر بخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی
0/522	0/907	920/8	0/884	ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده
0/527	0/908	0/897	0/885	سیستم‌های شناسایی مشتریان
0/735	0/917	0/888	0/88	طبقه‌بندی مشتریان
0/601	0/911	0/89	0/882	هزینه پاسخگویی / هزینه انطباق
0/735	0/907	0/895	0/889	تطابق با قوانین ضدپولشویی

Goodness of fit: SRMR=0/078, NFI=0/903

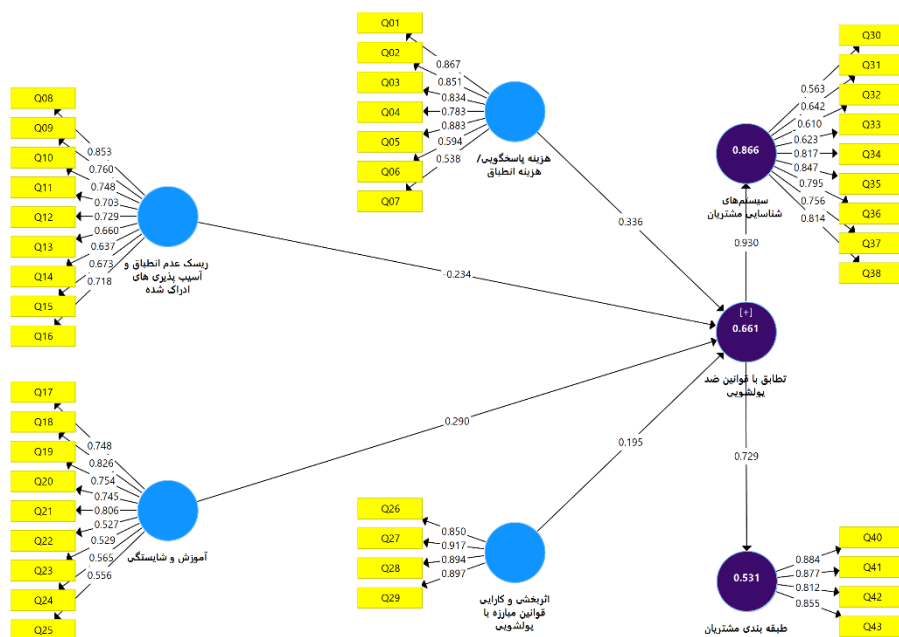
نگاره (۵)، روایی و اگرای مدل پژوهش را با استفاده از شاخص فورنل و لارکر نشان می‌دهد. روایی و اگرا، اندازه‌ای است که یک سازه به درستی از سایر سازه‌ها با معیار تجربی متمایز می‌شود. طبق شاخص فورنل و لارکر لازم است که ریشه دوم میانگین واریانس استخراج شده (AVE)، هر متغیر پنهان باید بیشتر از بالاترین همبستگی آن سازه با سایر سازه‌های مدل باشد، یعنی مقدار جذر میانگین واریانس استخراجی (AVE) متغیرهای پنهان که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آنها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند بیشتر باشد. منطق این سازه این است که یک سازه باید واریانس بیشتری با معرف‌های خود تا سایر سازه‌ها داشته باشد (فورنل و لارکر، ۱۹۸۱). نتایج جدول ۵- نشان می‌دهد که همه متغیرها روایی و اگرای قابل قبولی دارند. به عنوان مثال ریشه دوم میانگین واریانس تبیین شده برای متغیر آموزش و شایستگی (۷۸/۳ درصد) شده است که از مقدار همبستگی این متغیر با سایر متغیرها بیشتر است.

نگاره (۶): ضرایب همبستگی و شاخص اعتبار و اگرا

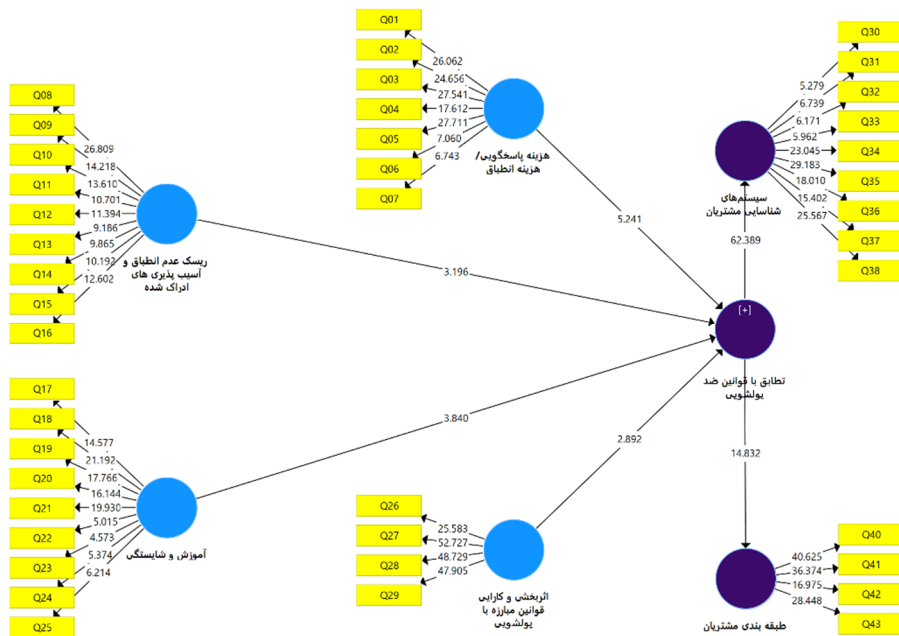
متغیرهای پنهان	۱	۲	۳	۴	۵	۶
آموزش و شایستگی	0/783					
اثر بخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی	0/355	0/89				
ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده	-0/526	-0/312	0/723			
سیستم‌های شناسایی مشتریان	0/59	0/497	-0/524	0/726		
طبقه‌بندی مشتریان	0/554	0/291	-0/497	0/428	0/857	
هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق	0/571	0/363	-0/455	0/665	0/425	0/775

***روی قطر اصلی ریشه دوم میانگین واریانس تبیین شده قرار دارد.

نمودار (۱) مدل تحقیق در حالت تخمین ضرایب استاندارد

نمودار (۲) مدل تحقیق در حالت تخمین قدر مطلق معناداری ضرایب

نمودار ۱ مدل معادلات ساختاری را در حالت تخمین ضرایب استاندارد و معناداری را نشان می‌دهد. مدل تحقیق از چهار متغیر مستقل شامل ۱- آموزش و شایستگی ۲- اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی ۳- ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده و ۴- هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق و یک متغیر وابسته تحت عنوان تطابق با قوانین ضد پولشویی (شامل دو خرده مقیاس طبقه‌بندی مشتریان و ۲- سیستم‌های شناسایی مشتریان) تشکیل شده است. مدل ۲- ضرایب معناداری با همان آماره t را نشان می‌دهند و بر طبق این مدل، بار عاملی و ضریب مسیر در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشد اگر مقدار آماره t خارج بازه ۱/۹۶- تا ۱/۹۶+ قرار گیرد.

معادلات ساختاری (پاسخ به فرضیه‌های تحقیق):

نگاره (۷): ضرایب مسیر (بتا)، آماره t ، ضریب تعیین و شدت اثر

فرضیات	معادلات ساختاری			ضریب تعیین	شدت اثر	نتیجه فرضیه	
	بتا	t	سطح معناداری	R^2	R^2_{adj}	رد یا تأیید	جهت رابطه
آموزش و شایستگی - < تطابق با قوانین ضد پولشویی	0/29	3/84	0/000			تأیید	+
اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی - < تطابق با قوانین ضد پولشویی	0/195	2/892	0/004			تأیید	+
ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده - < تطابق با قوانین ضد پولشویی	-0/234	3/196	0/001	0/661	0/646	تأیید	-
هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق - < تطابق با قوانین ضد پولشویی	0/336	5/241	0/000			تأیید	+

یکی از معیارهای ارزیابی درونی مدل، ضریب تعیین (R^2) و ضریب تعیین تعدیل شده (R^2_{adj}) می‌باشد. ضریب تعیین (R^2) واریانس توضیحی یک متغیر درونزا را نسبت به واریانس کل آن توسط متغیرهای برونزا اندازه‌گیری می‌کند. برای این شاخص مقادیر بزرگتر از ۰/۶۷ قوی، بزرگ‌تر از ۰/۳۳ متوسط و کمتر از ۰/۱۹ ضعیف تلقی می‌شود. در واقع این ضریب نشان می‌دهد متغیر یا متغیرهای مستقل چند درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح می‌دهند. بر این اساس می‌توان گفت هر چهار متغیر ۱- آموزش و شایستگی، ۲- اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی، ۳- ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده و ۴- هزینه پاسخگویی/هزینه

انطباق روی هم رفته ۶۶/۱ درصد از تغییرات تطابق با قوانین ضد پولشویی را توضیح داده‌اند. یکی دیگر معیار ارزیابی مدل درونی، اندازه اثر (f^2) می‌باشد که نشان دهنده تغییر در مقدار (R^2) پس از حذف یک متغیر پنهان برون‌زای معین از مدل می‌باشد. هنسلر و همکاران (۲۰۰۳) مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به ترتیب اثرات کوچک، متوسط و بزرگ معرفی کرده است. بر اساس نتایج نگاره (۷) مشاهده می‌شود که شدت اثر هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق (۲۰/۷ درصد) و بیشتر از شدت اثر آموزش و شایستگی (۱۴/۲ درصد)، ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده (۱۰/۹ درصد) و کمترین شدت اثر را متغیر اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی با شدت اثر ۹/۳ درصد داشته است. نتایج معادلات ساختاری جهت رد یا تأیید فرضیات نشان داده است هر چهار متغیر آموزش و شایستگی ($\beta=0/29$ و $P=0/001$)، اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی ($\beta=0/195$ و $P=0/001$)، ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده ($P=0/001$ و $\beta=-0/234$) و هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق راهبرد کار احساسی ($P=0/001$ و $\beta=0/336$) بر تطابق با قوانین ضد پولشویی تأثیر معنادار داشته‌اند که با توجه به مقدار ضریب مسیر می‌توان گفت تأثیر متغیرهای آموزش و شایستگی، اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی و هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق مثبت و تأثیر ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده منفی و عکس بوده است.

یافته‌های پژوهش

فعالیت‌های پولشویی یک تهدید جهانی است. مهار فعالیت‌های پولشویی آسان نیست، زیرا به تدریج توسط افراد پولشو به عنوان تکنیکی برای تبدیل پول‌های کثیف به پول مشروع استفاده می‌شود. از این رو، این تحقیق با هدف شناسایی عوامل تعیین‌کننده تشویق‌کننده انطباق در بین حسابداران حرفه‌ای انجام شد. شش عامل تعیین‌شده در این مطالعه شامل هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق؛ ریسک عدم انطباق، آسیب‌پذیری‌های ادراک شده؛ آموزش و شایستگی؛ اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی و سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان می‌باشد.

بر اساس نتایج، تأثیر متغیرهای آموزش و شایستگی، اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی و هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان مثبت و تأثیر ریسک عدم انطباق و آسیب‌پذیری‌های ادراک شده بر آن‌ها منفی و عکس بوده است. در ارتباط با تبیین تأثیر هزینه پاسخگویی/هزینه انطباق بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان می‌توان بیان داشت که از منظر حسابداران، نهادهای مربوطه از طریق صرف هزینه بیشتر برای سازماندهی رویدادها می‌توانند جزئیات قوانین ضد پولشویی و ارتباط آن‌ها را برای متخصصان شرکت توضیح دهند؛ همچنین، از دیدگاه آن‌ها رعایت الزامات قوانین ضد پولشویی و شفافیت مالی زمان بر خواهد بود. همچنین، عنوان کردند که شرکت‌ها باید یک مسئول گزارش‌دهی پولشویی را برای نظارت بر فعالیت‌های مشکوک و آموزش کارکنان در زمینه کنترل‌ها و رویه‌های داخلی پیشگیری از پول‌شویی تعیین کنند. در خصوص تأثیرگذاری اثربخشی و کارایی قوانین مبارزه با پولشویی نیز باید عنوان داشت که بر مبنای تفسیر نتایج از دیدگاه

حسابداران، قوانین فعلی مبارزه با پولشویی به منظور جلوگیری از فعالیت‌های پولشویی کافی نیست و دولت باید قوانین بسیار سخت‌گیرانه‌تری را برای مبارزه با پولشویی اجرا کند. در خصوص تبیین تأثیر آموزش و شایستگی بر سیستم‌های شناسایی و طبقه‌بندی مشتریان نیز می‌توان گفت که محوریت پاسخگویی حسابداران در گام نخست بر آمادگی‌های لازم از طریق آموزش بروز و پیوسته می‌باشد که بتواند در شناخت معاملات و فعالیت‌های پولشویی به آنان کمک نماید. نتایج حاصل با یافته‌های پژوهشی مرادی و غنیمی (۱۴۰۱)، ایسا و همکاران (۲۰۲۳)؛ وورکیجیکا (۲۰۱۸)؛ دیاموند (۲۰۱۶) و شالیمووا (۲۰۱۴) و موگارورا (۲۰۱۱) همسو می‌باشد.

پیشنهادهای بر اساس نتایج یافته‌ها

- ۱) با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود سازمان‌ها و نهادهای مربوط، هزینه‌های راه‌اندازی برای خرید فناوری‌های جدید و پیش‌نویس سیستم کنترل داخلی جدید برای شناسایی فعالیت‌های پولشویی را حتی در صورت گران بودن، متقبل شوند.
- ۲) پیشنهاد می‌شود مزایای اجرای توصیه‌ها، قوانین و مقررات قوانین ضد پولشویی و شفافیت مالی برای مدیران، کارکنان، حسابداران و حسابرسان تبیین شود تا از درگیر شدن احتمالی در فرآیندهای پولشویی پرهیز نمایند.
- ۳) پیشنهاد می‌شود نهادهایی مانند بانک مرکزی و سازمان حسابرسی کشور و مؤسسات حسابرسی هر از چند گاهی آموزش‌های گسترده‌ای را برای بهبود تشخیص کانال‌های پولشویی در میان حسابداران حرفه‌ای ارائه دهند.
- ۴) به حسابداران و حسابرسان پیشنهاد می‌شود تا حد ممکن، دانش به دست آمده از جلسات آموزشی را با سایر اعضا به اشتراک بگذارند.
- ۵) پیشنهاد می‌شود شرکت‌ها، استانداردها و خط‌مشی‌های داخلی موجود خود را برای برآورد الزامات مندرج در FATF ارزیابی و بررسی نمایند.
- ۶) پیشنهاد می‌گردد، شناسایی مشتری و تأیید هویت مشتری با استفاده از سند، داده یا اطلاعات منبع مستقل و قابل اعتماد باید صورت گیرد.
- ۷) پیشنهاد می‌شود آموزش‌های لازم به کارکنان مربوطه شامل شناسایی و گزارش تراکنش‌ها برای جلوگیری از پولشویی داده شود.
- ۸) پیشنهاد می‌شود برنامه‌های آموزشی حین خدمت کارکنان به طور منظم و به منظور اطمینان از به روز نگه داشتن کارکنان از آخرین تحولات در این زمینه انجام شود، به عنوان مثال دو بار در سال.

فهرست منابع

الف- منابع فارسی:

۱. پورعلی، محمدرضا، آزره، فاطمه، صمدی لرگانی، محمود و دیانتی دیلمی، زهرا. (۱۴۰۰). تأثیر ویژگی تاریک

۱. شخصیت بر رفتار شهروندی سازمانی حسابرسان: آزمونی از نظریه خودتعیین کنندگی، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۰(۳۸)، ۳۸۱-۳۹۶.
۲. ترابیان، عبدالمهدی، پورکیانی، مسعود، و صیادی، سعید. (۱۳۹۹). ارائه الگوی مهار پول شویی در نظام بانکی ایران با تأکید بر عامل فرهنگ سازی عمومی. مدیریت فرهنگی، ۱۳(۵۰)، ۱۴۳-۱۵۶.
۳. حق، حسین علی، باقرزاده، محمدرضا، طبری، مجتبی، غلامی رودی، ذبیح الله. (۱۴۰۰). عوامل زیرساختی مدیریت چالش‌های مبارزه با پولشویی در نظام بانکی ایران و برآورد الگوی مبتنی بر رهنمودهای بین‌المللی. پژوهش‌های اقتصادی ایران، ۲۶(۸۹)، ۱۹۷-۲۳۶.
۴. شمس ناتری، محمد ابراهیم و گل میرزایی، فرشاد. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر پولشویی بر فساد اداری (مورد مطالعه: استانداری آذربایجان غربی)، <https://civilica.com/doc/1552099>.
۵. عزیزی امیری، محمد مهدی، خلیقی، فرامرز، عسکری، مریم السادات، اعلایی، محبوبه. (۱۳۹۹). تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی (اقتصاد مالی، ۱۴(۵۱)، ۱۱۵-۱۴۶.
۶. مرادی، مجید، غنیمی، فاطمه. (۱۴۰۱). بررسی راهکارهای اجرا و موانع مبارزه با پولشویی بر اساس توصیه‌های FATF چشم انداز حسابداری و مدیریت، ۵(۶۸)، ۵۹-۷۸.
۷. نظری، امیرحسین، ۱۴۰۱، بررسی روند و تغییرات پولشویی در ایران و چگونگی تاثیرگذاری آن بر نرخ ارز، هفتمین همایش ملی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری ایران، تهران، <https://civilica.com/doc/1553319>.

ب- منابع خارجی:

1. Ahen, F. (2022), "International mega-corruption inc.: the structural violence against sustainable development", Critical Perspectives on International Business, Vol. 18 No. 2, pp. 178-200, doi: 10.1108/cpoib-04-2018-0035.
2. Akram, T., Suresh, A., Ramakrishnan, I., & Naveed, M. (2022). Prevalence of money laundering and terrorism financing through stock market: a comprehensive conceptual review paper. Journal of Money Laundering Control, (ahead-of-print).
3. Al-Suwaidi, N. A., & Nobanee, H. (2021). Anti-money laundering and anti-terrorism financing: a survey of the existing literature and a future research agenda. Journal of Money Laundering Control, 24(2), 396-426.
4. Castro, L. and Scartascini, C. (2015), "Tax compliance and enforcement in the pampas evidence from a field experiment", Journal of Economic Behavior & Organization, Vol. 116, pp. 65-82.
5. Chisenga, D. and Phiri, J. (2020), "Factors that lead to money laundering in the real estate sector based on the financial action task force standards", Open Journal of Business and Management, Vol. 9 No. 1, pp. 385-396.
6. Connell, P. L. (2022). Strategies for Banks Anti-money Laundering/Counter-Terrorism Finance Compliance Programs to Protect Financial Systems (Doctoral dissertation, Walden University).
7. Cuervo-Cazurra, A., Dieleman, M., Hirsch, P., Rodrigues, S. and Zyglidopoulos, S. (2021), "Multinationals' misbehavior", Journal of World Business, Vol. 56 No. 5, p. 101244, doi: 10.1016/j.jwb.2021.101244.
8. Dierksmeier, C. and Seele, P. (2018), "Cryptocurrencies and business ethics", Journal of Business Ethics, Vol. 152 No. 1, pp. 1-14, doi: 10.1007/s10551-016-3298-0.
9. Dolar, B. and Shughart, I.I., W.F. (2011), "Enforcement of the USA patriot act's anti-money laundering provisions: have regulators followed a risk-based approach?", Global Finance Journal, Vol. 22 No. 1, pp. 19-31.
10. Enderwick, P. (2019), "Understanding cross-border crime: the value of international business research", Critical Perspectives on International Business, Vol. 15 Nos 2/3, pp.

- 119-138, doi: 10.1108/cpoib01-2019-0006.
11. FATF (2022), "International standards on combating money laundering and the financing of terrorism and proliferation", available at: www.fatfgafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf (accessed 15 April 2021).
12. Isa, Y. M., Hoque, M. N., Sanusi, Z. M., & Haniff, M. N. (2023). INTEGRATED ANTI-MONEY LAUNDERING INITIATIVES IN THE MALAYSIAN BANKING INDUSTRY TOWARDS FATF FULL-COMPLIANT STATUS. *Journal of Nusantara Studies (JONUS)*, 8(1), 117-139.
13. Isolauri, E. A., & Ameer, I. (2022). Money laundering as a transnational business phenomenon: a systematic review and future agenda. *Critical Perspectives on International Business*, (ahead-of-print).
14. Kamaruddin, S., & Hamin, Z. (2019). Lawyers' predicaments in complying with the anti-money laundering law in Malaysia. *Journal of Financial Crime*, 26(2), 583-596.
15. Kramer, J. A., Blokland, A. A., Kleemans, E. R., & Soudijn, M. R. (2023). Money laundering as a service: Investigating business-like behavior in money laundering networks in the Netherlands. *Trends in Organized Crime*, 1-28.
16. Lee, Y. and Larsen, K.R. (2009), "Threat or coping appraisal: determinants of SMB executives' decision to adopt anti-malware software", *European Journal of Information Systems*, Vol. 18 No. 2, pp. 177-187.
17. Lwin, M.O., Li, B. and Ang, R.P. (2012), "Stop bugging me: an examination of adolescents' protection behavior against online harassment, protection behavior against online harassment", *Journal of Adolescence*, Vol. 35 No. 1, pp. 31-41.
18. Magnusson, P.R. (2009), "Exploring the contributions of involving ordinary users in ideation of technology-based services", *Journal of Product Innovation Management*, Vol. 26 No. 5, pp. 578-593.
19. Mohdali, R. and Pope, J. (2014), "The influence of religiosity on taxpayers' compliance attitudes: empirical evidence from a mixed-methods study in Malaysia", *Accounting Research Journal*.
20. Pacini, C., Lin, J.W. and Patterson, G. (2021), "Using shell entities for money laundering: methods, consequences, and policy implications", *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, Vol. 13 No. 1.
21. Pahnla, S., Siponen, M. and Mahmood, A. (2007), "Employees' behavior towards is security policy compliance", In 2007 40th Annual HI International Conference on System Sciences (HICSS'07), pp. 156b-156b, IEEE.
22. Pambo, K. O. (2020). Designating lawyers as reporting entities under the Kenya's anti-money laundering regime. *Journal of Money Laundering Control*.
23. Pourali, M.R., Dadashi, N., (2014), The relationship between corporate governance mechanisms and profit smoothing, *Tehnicki Vjesnik*, 21(3), pp. 617-621
24. Purnomo, S., Panjaitan, B., & Siahaan, N. (2022). Juridical Review of Money Laundering Crimes committed by the President Director of PT. Asabri. *Journal of Social Research*, 1(12), 689-697.
25. Rose, K. J. (2019). De-risking or re-contracting the way around money laundering risks. *Copenhagen Business School, CBS LAW Research Paper*, (19-37).
26. See, K. (2023). The Satoshi laundromat: a review on the money laundering open door of Bitcoin mixers. *Journal of Financial Crime*, (ahead-of-print).
27. Tarmizi, M., Zolkafil, S., Omar, N., Hasnan, S., & Syed Mustapha Nazri, S. N. F. (2022). Compliance determinants of anti-money laundering regime among professional accountants in Malaysia. *Journal of Money Laundering Control*.
28. Teichmann, F. M. J. (2020). Financial crimes in the real estate sector in Austria, Germany, Liechtenstein and Switzerland. *Journal of Money Laundering Control*.

29. Tsai, H.S., Jiang, M., Alhabash, S., LaRose, R., Rifon, N.J. and Cotton, S.R. (2016), "Understanding online safety behaviors: a protection motivation theory perspective", *Computers and Security*, Vol. 59, pp. 138-150.
30. Verkijika, S.F. (2018), "Understanding smartphone security behaviours: an extension of the protection motivation theory with anticipate regret", *Computers and Security*, Vol. 77, pp. 860-870.
31. Workman, M., Bommer, W.H. and Straub, D. (2008), "Security lapses and the omission of information security measures: a threat control model and empirical test", *Computers in Human Behavior*, Vol. 24 No. 6, pp. 2799-2816.
32. Zhou, F., Chen, Y., Zhu, C., Jiang, L., Liao, X., Zhong, Z., ... & Zhao, Y. (2023). Visual Analysis of Money Laundering in Cryptocurrency Exchange. *IEEE Transactions on Computational Social Systems*.